

Kongebesøg i Bording

Af Bent E. Hansen september 2017

Folkemindesamleren H. P Hansen var to gange i 1920erne på besøg hos Ane Bjerg.

Hvad hun fortalte, skrev han om omkring 1930. Sådan skrev han bl.a. om hedeegnen og om Bording:

”Ingen steder har man levet et så fattigt og på mange måder et så oldtidspræget liv som i de magre jyske hedeegne.

Bording, der ligger mellem Herning og Silkeborg, ved grænsen mellem Vest- og Østjylland, var for eksempel så arm ”te en mo´elhvarp æt ku løv´dæ!” For landmanden var dette dyr i sin tid, og med nogen ret, symbolet på naturens frugtbarhed. Nu har bønderne i Bording ingen grund til at klage over manglen på muldvarpe

Men i kraft af eller som følge af fattigdommen levede datidens hedebonder et så nøjsomt liv, som er ukendt i vor tid, og dog herskede der en tilfredshed med livets barske kår, som man sjælden træffer nu om stunder.”

Men fattigdommen kunne dog give problemer som for eksempel, når der var kongebesøg.

Der har nemlig hele to gange været kongebesøg i Bording.

Frederik den Syvende Konge i perioden 1848 - 1863

Begge gange var Sognefoged Niels Skov involveret.

Første gang var det kong Frederik den Syvende som kørte igennem sognet.

Frederik den 7. regerede i landet fra 1848 – 1863. Besøget bestod mest i at han rejste tværs gennem sognet og Niels Skovs opgave bestod kun i med sine stude at hente granris til en æresport i Kompedal.

Christian den Niende Konge i perioden 1863 - 1906

Det andet kongelige besøg var mere kompliceret og krævede meget mere af den dengang fungerende sognefoged Niels Skov.

Det var i kong Christian den Niendes tid (1863 -1906). Kongen skulle ligeledes på gennemrejse i sognet, men denne gang skulle der vær *våw'nskyw't* på postgården i Bodholt.

Postgården lå ved landvejen. (Bodholtvej 38). At der var vognskifte betød, at hestene, der var spændt for kongens vogne, skulle skiftes ud med nye og friske heste. Det blev Niels Skovs opgave at finde de 30 heste, der skulle bruges. Det var en vanskelig opgave, for så mange heste fandtes slet ikke i Bording sogn. Så nogle heste måtte han låne fra Ikast sogn.

Det var jo et fattigt sogn. Få år før kongens besøg var der *foruden præsten kun Mads Chr. Jeppesen i Nørlund, Darling i Guldforhoved og Peder Jeppesen i Rønkilde der havde heste. Alle andre kørte med stude.*

Senere var der lidt flere heste, *men medens hestene var fejlfrie, når de stod på markedet, "så war dæ et' jæn' dæ hå' en re'le bæ'st i æ såw'n,"* når bønderne skulle køre ægt for kongen. *Sagen var, at den slags kørsel tog hårdt på dyrene, og nogen betaling fik man ikke.*

Om situationen ved selve vognskiftet fortæller Ane Bjerg og H. P. Hansen skriver:

Kongens vogn var forspændt med fire heste, og da den gjorde holdt, stod præsten, der var i kjole og krave, hen til vognen og holdt en tale, som kongen vel næppe kunne høre inde i vognen, og så blev der råbt "Hu-rå"! Dæ wa sårn stem'eln te" og Ane, der var med, kunne ikke forstå, at man stod og råbte: "æ hué æ å"! (Hovedet er væk), for hun kunne ikke se, der var nogen der manglede hovedet.

I kongens vogn sad Prins Valdemar og prinsesse Thyra. Valdemar sad og trak sine hoser af, vistnok nærmest til tidsfordriv.

Valdemar (1858 – 1939) og Thyra (1853 – 1833) var de to eneste af kong Christian den niendes 6 børn som ikke blev konge eller dronning et eller andet sted i Europa.

Således berettet af Ane Bjerg (født i 1856) og H. P. Hansen om de kongelige besøg i Bording.

NB. Niels Skov var Ane Bjergs far.

Kilder: - Bogen: De gamle fortalte s. 103-104 af H. P. Hansen
- arkivbillede B 215 og internetbilleder.
- diverse historiebøger

Postgården i Bording